

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Explanatio In Psalmos

Complectens Psalmos à 26 ad 50

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Dusseldorpii, 1761

VD18 15558428-001

Psalmus L.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53361)

non ita est ; imò arguam te in die iudicii & faciam, ut videas gravitatem, & multitudinem peccatorum tuorum, & negare non possis sententiam contra te latam esse justissimam.

V. 23. Intelligite hæc, qui obliviscimini Deum, ne quando rapiat, & non sit qui eripiat.

Exhortatur impios, qui obliviscuntur Deum esse iudicem justum, & omnipotentem. Attentè considerate, quæ dicta sunt, ne, dum nihil minùs cogitatis, Deus vos ad iudicium adducat, & pro meritis damnet; & non sit, qui de manu ejus possit eripere.

V. 24. Sacrificium laudis honorificabit me, & illic iter, quo ostendam illi salutare Dei.

Concludit, viam salutis ad unum sacrificium laudis reduci. Qui sacrificaverit laudem mihi, ille mihi acceptus erit, nam ab eo honorificatum me confitebor, & illic, in eo sacrificio iter erit ad salutem: nam per illud iter perveniet ad locum, in quo ostendam illi divinam, plenam, & perfectam salutem.

PSALMUS L.

Titulus: *In finem Psalmus David, cum venit ad eum Nathan Propheta, quando introivit ad Bethsabee.*

Sensus

Sensus tituli est: Psalmus in finem usque mundi canendus, quem David composuit, quando venit ad eum Nathan Propheta, qui tunc ad eum increpandum venit, quando intravit idem David ad Bethsabeam, uxorem Uriæ, atque adulterium cum eâ patravit. Vide l. 2. Reg. c. 12.

Ps. 1. Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam.

David miserum se agnoscit, & confiteatur ob iniquitatem admissam, quamvis alioqui naturæ, & fortunæ bonis omnibus abundaret: nec contentus parvâ illâ misericordiâ, quâ Regni gloriam, opes, filios, victoriam de hostibus &c. acceperat, petit misericordiam magnam, remissionem peccati, & gratiæ restitutionem.

Ps. 2. Et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam.

Idem repetit, & declarat, petitque, ut Deus non agat secum ex rigore justitiæ, sed ex paternâ misericordiâ remittat debitum peccati, & lavet maculam restituendo nitorem gratiæ. Multitudo miserationum significat affluentiam pietatis Dei, & hebraicè, propriè paternum, ac tenerum amorem.

Ps. 3. Amplius lava me ab iniquitate mea; & à peccato meo munda me.

Post culpam remissam, & gratiam restitutam,

rutam, remanent mali habitus vitiorum, & ipsa concupiscentia carnis; priores quidem paulatim exterminantur exercitatione virtutum; concupiscentia verò potest quidem minui, sed ante mortem ordinariè non eradicatur. Ad utrumque multum valet diligentia nostra; sed præcipuæ partes sunt gratiæ Dei, sinè quâ nihil, cum qua omnia possumus. Unde David: *amplius lava &c.* spero peccatum meum per gratiam tuam esse deletum, & animam meam lotam, & mundatam à reatu, & maculâ per actionem peccati contractâ; sed cupio, & peto iterum, atque iterum lavari per gratiæ incrementum, ut anima mea candidior, & ad resistendum tentationi fortior evadat.

¶. 4. *Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, & peccatum meum contra me est semper.*

Ratio secunda, quâ Deo persuadere conatur, ut indulgeat peccanti: non excuso, non nego, nec solùm agnosco, sed perpetuò de peccato meo cum dolore animi cogito; nam in conspectu meo positum, ine cruciare non cessat.

¶. 5. *Tibi soli peccavi, & malum coram te feci, ut justificeris in sermonibus tuis, & vincas, cum iudicaris.*

Tertia ratio postulandi veniam, quia non
alium

alium judicem timet, apud quem convinci posset peccati, quod factum erat sine teste, nec ex suspitione fama peccati in vulgus diffusa, ad legitimè probandum sufficiebat. Dico, *Tibi soli*, tanquam judici, à quo convinci possum, *peccavi*, dico, *malum coram Te feci*, confiteor me injustum, ut justus, & verax inveniatis in sermonibus tuis, quibus per Nathan Prophetam me adulterii, & homicidii reum esse pronuntiasti. *Et vincas &c.* est repetitio ejusdem, ac si dicat: & si iudicium inter te, & me instituatur, & ego negare velim crimen, cujus tu me reum esse dixisti, tu omnino vincas causam, & ego eadem, cum mecum judicaris.

v. 6. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea.

Quarta ratio à peccato originali, quod est fons omnium aliorum peccatorum, ex quo facti sumus infirmi, & proclives ad peccandum, & ob hanc quasi naturalem miseriam misericordiâ digni sumus.

v. 7. Ecce enim veritatem dilexisti, incerta, & occulta sapientia tua manifestasti mihi.

Quinta ratio à veritate, & simplicitate cordis Davidis, quam Deus maximè diligere solet. Ecce tu, Deus, veritatem, & sinceritatem cordis semper amasti; & quia rec-

M s

titu-

itudinem cordis in me invenisti, ideo tam multa mihi patefecisti mysteria divina, *incerta*, h. e. nobis secretissima, & occultissima, quæ signa sunt infinitæ sapientiæ tuæ. Intellige hîc illa, quæ sapientia divina ordinavit ab æterno, ut fiant temporibus suis, sed abscondita nobis sunt, antequam fiant, nisi speciali privilegio revelentur. Docet hîc S. Chryf., nullum ferè esse mysterium Christi, & Ecclesiæ, quod David in Psalmis non prædixerit.

ψ. 8. *Asperges me hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.*

Aperit hic unum ex mysteriis, nempe Baptismum nostrum, cujus figura erat ceremonia illa Num. 19.: tria ibi ad expiationem requiruntur: cinis vaccæ rufæ immolatae, ecce figuram mortis Christi: dein aqua cineribus mixta; ecce figuram Baptismi: demum hyssopus, quâ aqua aspergebatur, ecce figuram fidei: hyssopus enim est herba humilis, radicem habens in petrâ. Petit itaque David purgationem, quam noverat figuratam, per expiationem aquæ hyssopo aspersæ, & quam implendam prædicebat in Baptismo. Dicit, *asperges*, non, *asperget* sacerdos &c. ut ostendat, illius expiationis primarium authorem esse Deum.

Addit,

Addit, *lavabis me &c.*, ut demonstrat expiationem Baptismi fore perfectissimam, ut non solum verè tollat peccata, sed & gratiam copiosam infundat.

ψ. 9. *Auditui meo dabis gaudium, & latitiam, & exultabunt ossa humiliata.*

Effectus, & signum justificationis est, cum spiritus reddit testimonium spiritui nostro, quod filii Dei sumus. Hoc testimonium in se aliquando expertus David, iterum illud petit. Cum me perfectè laveris, etiam interiori quodam gaudio, tanquam signo remissi peccati, me mirabiliter afficias; quod gaudium erit veluti bonus nuntius, quem cordis aure jucundè percipiam. Et tunc animus, timore confractus, resumptis viribus, exultabit. Per *ossa* intellige vires animi juxta ψ. 18.

ψ. 10. *Averte faciem tuam à peccatis meis, & omnes iniquitates meas dele.*

Quod prædixit futurum: *Asperges me &c.*, jam sibi postulat. Dicitur Deus *avertere faciem*, vel *oblivisci*, quando considerat quidem peccata, sed non ut puniat. Petit etiam ea *dele*, h. e. ut nunquam omninò puniat. Qui avertit faciem à scripturâ aliquâ, potest iterum faciem convertere, & scripturam considerare; at qui illam delet, non potest

am-

amplius legere. Facit hoc contra Hæreticos, qui docent, peccatum in justificatione non imputari, sed tamen manere.

ψ. 11. *Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innova in visceribus meis.*

Petit, ut non solum peccata deleat, sed etiam justitiam infundat, quæ animam renovet, ac formosam, & splendidam reddat; unde Hæretici erroneè justificationem in solâ peccatorum remissione constituunt. Crea munditiam in corde meo; nec enim peccando cor, sed ejus mundities perit. Hanc dicitur creare, quia Deus in corde impii nihil invenit, unde munditiam in illo efficiat: Deus enim ex magnâ suâ misericordiâ sinè ullis meritis homines justificat; imò quæ disponunt ad justificationem, fides, & pœnitentia, sunt omnia dona Dei. Innovatur spiritus rectus in visceribus, si, corde mundato per gratiam, renovatur in animâ pia affectio, seu charitas in Deum, quæ per peccatum amissa erat, & in cujus locum cupiditas distorta successerat.

ψ. 12. *Ne projicias me à facie tua, & Spiritum sanctum tuum ne auferas à me.*

Memor fragilitatis suæ, petit donum perseverantiæ. Ne finas me iterum labi in peccatum, ne fortè in perpetuum à gratiâ tuâ

tuâ me removeas : parùm enim mihi prod-
 esset lavari, dealbari, innovari, si tandem à
 facie tuâ cum reprobis projiciendus essem :
 quod ne fiat, donum perseverantiæ mihi
 tribue, efficiendo per gratiam tuam, ut
 Spiritus tuus S. jugiter in me manens, spi-
 ritum rectum in visceribus meis conser-
 vet. Sic docet Ecclesia contra Vincentia-
 nos, neminem à Deo deseri, nisi priùs ipse
 deserat Deum, h. e. non auferri Spiritum
 S. à justis, nisi ipsi peccando spiritum in se
 extinguant: ne tamen homo peccet, &
 spiritum extinguat, ad donum perseveran-
 tiæ pertinet, de quo 2. Cor. 13. *Oramus, ut
 nihil mali faciat: unde hìc Spiritum S. &c.
 non significat: non auferas, si peccavero;
 sed, ne auferas, ut non peccem.*

ψ. 13. *Redde mihi lætitiã salutaris tui, &
 spiritu principali confirma me.*

Prædicat ψ. 9., post veram justificatio-
 nem secuturum in homine internum gau-
 dium, ex testimonio spiritûs intus loquen-
 tis, hunc justificationis effectum petit, post-
 quam petiit remissionem peccati, infusio-
 nem gratiæ, & donum perseverantiæ. Per
 peccatum amisi gratiam, & lætitiã con-
 sequentem: ideo sicut petii gratiam amis-
 sam mihi reddi, ita consequenter peto reddi
 læti-

lætitiâ, quæ nascitur ex donatâ à te mihi salute: ac ne fortè lætitiâ extollat, & periculosam securitatem inducat, peto, ut stabilias, & confirmes me in bono per spiritum principalem, mihi à te inspiratum. Spiritus principalis referri potest vel ad ipsum Spiritum S., qui est princeps omnium spirituum, & munificentissimus fons omnium bonorum; vel ad affectum ipsius Davidis, qui petitur à Deo talis, qualis decet optimum Principem, qui debet esse spontaneus erga Deum, & liberalis erga populum.

ψ. 14. *Docebo iniquos vias tuas, & impij ad te convertentur.*

Exponit fructum justificationis, quæ redundabit in gloriam Dei, & multorum utilitatem. Ego à te receptus in gratiam, post tam graves offensas, docebo & verbis, & exemplis vias tuas, misericordiam videlicet in remittendo peccato meo, & justitiam in eodem puniendo. Et certè hoc exemplum non solum profuit hominibus istius sæculi, sed etiam ceteris omnibus usque in finem mundi. Verisimile est, Davidem post suam reparationem multis prædicasse divinam indulgentiam, & non paucos peccatores ad Deum fuisse conversos.

ψ. 15. *Libera me de sanguinibus Deus, Deus salutis meæ, & exultabit lingua mea justitiam tuam.*

Oraverat pro ablutione peccati, promiserat se docturum peccatores vias Dei; nunc orat pro liberatione à pœnâ. Libera me à voce multi sanguinis Uriæ, qui à me injustè fusus, clamat ad te, & vindictam contra me exposcit. *Deus Deus &c.* nam proprium est Salvatoris liberare ab imminente periculo. *Et exultabit exultando, & vociferando laudabit justitiam tuam;* nam liberatio, & salvatio vera per meritum Christi prævisi fiebat,

sebat, ut nunc sit per meritum Christi reipsâ exhibiti. Meritum autem Christi exquisitissimè justitiam continet, & talem, ut toto corde, & maximâ vocis contentione laudari mereatur.

Ÿ. 16. *Domine labia mea aperies, & os meum annuntiabit laudem tuam.*

Quia justificasti, & liberaisti me, Domine, labia mea, quæ te aliàs laudare solebant, & per peccatum clausa fuerant, indulgendo, & condonando peccata; & fiduciam, & lætitiâ restituendo aperies; & tunc prædicabo misericordiam, & justitiam tuam, non solùm præsentibus, sed etiam futuris hominibus.

Ÿ. 17. *Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique, holocaustis non delectaberis.*

Ideo os meum annuntiabit laudem tuam, quia sacrificio laudis delectari te scio, non sacrificiis pecorum: nam si ea tibi placerent, non distulissem ea offerre. Non dicit, sacrificia pecorum nullo modo placere, cum erant à Deo instituta, sed vult, quòd ex se se non fiat opus Deo gratum; item non placent, si conferantur cum sacrificio Eucharistiæ; demum eorum gratiâ nullo modo peccata condonabantur.

Ÿ. 18. *Sacrificium Deo spiritus contribulatus, cor contritum, & humiliatum Deus non despicias.*

Explicat clariùs, quòd sacrificium laudis Deo placeat, illud videl., quod ex corde per dolorem contrito, & humiliato procedit, dum nempe homo agnoscens suam miseriam, & misericordiam Dei, humiliatur sub potenti manu Dei, & illi honorem, & gloriam, sibi autem ignominiam, & confusionem tribuit.

Ÿ. 19.

ψ. 19. *Benignè fac Domine in bona voluntate tua Sion, ut adificentur muri Jerusalem.*

Ultima ratio placandi Deum, & impetrandi perfectam justificationem. Si ego dignus non sum, qui exaudiar, respice civitatem, cujus ego sum caput, & illi benefac servando caput illius, juxta beneplacitum tuum, quo tibi complacuit, hanc civitatem tibi eligere in propriam, & peculiarem sedem; ut sic muri Jerusalem, qui corruerunt, iterum ædificentur. Vocat muros Jerusalem se ipsum, qui instar murorum totum populum custodiebat, & defendebat. Sic Isa. 26. Christus dicitur *murus, & antemurale.*

ψ. 20. *Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes, & holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.*

Effectus justificationis sunt opera justitiæ, quæ placent Deo, ut vera sacrificia spiritualia. Cum ego perfectè justificatus fuero, acceptabis bona opera mea, & populi mei, quæ erunt vel spirituales oblationes, vel spiritualia holocausta. Oblationes quidem sunt, cum quis ex caritate donat bona sua, eleemosynas erogando; holocausta verò, cum donat se totum in Dei obsequium. Cum viderint homines ista sacrificia justitiæ acceptissima tibi esse, accurrent multi, & certatim imponent super altare tuum sacrificia, non quæcunque, sed præstantissima, nempe vitulos, intellige opera justitiæ perfecta.

F I N I S.